

EL VALLÈS NOU

PORTAVEU DEL REGIONALISME A GRANOLLERS I SA COMARCA

Preus de Suscripció
ESPAÑA, trimestre. . . . . 1'50 pt.s.
Número corrent, 10 céntims.

Redacció i Administració
Plassa del Bestià, 7, 1.er

Anuncis a preus convencionals
No s'admeten escrits sense firma

Dels deutes del Ajuntament

Els ajuntaments son els encarregats de la administració dels cabals comunals, o siga d'interessos, que no son particulars dels regidors, sino generals de tot el poble. Aixó que's sapigut de tothom, que fins sembla una tonteria el dirho, es fa necessari el dirho i repetirho a Granollers, perque hi ha molts veïns i inclús regidors mateixos que no ho saben i si ho saben actuen com si no ho sapiguessin.

L'Ajuntament es una corporació de caràcter administratiu, i els regidors nomenats per el poble son els encarregats d'administrar els cabals del poble, els cabals que els veïns aporten a proporció de sa riquesa, per a les cargues del comú; per aixó la tasca dels regidors ha d'esser el recaudar proporcional i equitativament dels veïns, la part amb que deuen contribuir al sosteniment dels gastos que els serveis municipals exigeixen, i també deuen mirar i procurar, que aquestos serveis sigan ben atesos amb la major economia possible, donant comptes clars al poble de la seva administració, aquesta es la feina administrativa de tot Ajuntament que vulga complir amb son deure: cobrar dels veïns d'una manera equitativa, gastar lo cobrat en bé del poble, atenant els serveis sens malgastar, i donant comptes periòdicament de la seva administració. L'Ajuntament que no ho fa aixís no compleix la seva missió.

Per a cumplir lealment i amb honradesa deu comensar per a fer presupostos que pugan saldarse amb veritat, no exagerant entrades que després no's cobren, vigilant amb bona fé que si bé no quedi desatés cap servei municipal, no's fongui cap pesseta per enlloc, ni en fugi cap per cap escletxa, i anar pagant els comptes, sens mires particulars ni partidismes, a qual fi, a nostre criteri, deurien pagarse per rigorós ordre d'antiguitat.

Ens diran que el pressupost no arriba per a pagar deutes i que primer es pagar els comptes que es fan, que els qu'altres Ajuntaments quedaren a deurer.

A lo primer, direm lo que diu l'article 142 de la Llei Municipal:

«Cuando para cubrir atenciones imprevistas, satisfacer alguna deuda o para cualquier otro objeto de importancia no determinado en el presupuesto ordinario sean insuficientes los recursos consignados en este, los Ayuntamientos formarán un presupuesto extraordinario en la misma forma y por el mismo procedimiento determinado para los ordinarios».

I respecte a lo según la R. O. de 16 Gener de 1878 disposa que'ls Ajuntaments com a entitat permanent estan obligats a respondrer sempre dels deutes que pesen sobre'ls seus fondos sens que pugan eludirlos a pretext de que procedeixen d'époques en que eren altres els regidors que estaben al front del Municipi.

Per aixó no compleix l'Ajuntament

que vá deixant els comptes vells sens liquidar, ni busca els medis per a ferho, doncs si tots els Ajuntaments seguissin aquest criteri acabarian per que ningú voldria fer cap treball ni fiar res al Ajuntament, perque a cada cambi el que no hagués liquidat, es quedaria sens cobrar.

Per desgracia nostre Ajuntament no es preocupa de saldar el deute, sols se preocupa d'anar tirant, tapant i destapant, procurán nomes per al dia, sens mirar lo que queda enradera ni al esdevenir, i amb aquest criteri, si pot dirse criteri el no tenir cap orientació, si alguna cosa paga ho paga amb lámimes que no es pagar, sino sortir de moment del compromís aplaçan el deute, que necessariament tindrà que pagar mes endevant un altre Ajuntament o siga el poble que avui l'aplaça, amb l'aggravant de que aquest aplassament no es fa de franc, sino pagant interessos per tot el temps que es retrassi a pagar, perjudicantse amb aixó el poble i augmentant el deute.

No es amb lo que diem, que volguem dir que en absolut un Ajuntament pugua deixar de tenir deute flotant, no, de cap manera, pero entenem que no deuria tenir deutes de certa classe, no deuria tenir deutes o atrassos dels comptes procedents de la vida ordinaria, aquestos deuria cubrirlos el pressupost ordinari. No ens espanteria empró, que l'Ajuntament tingues un deute flotant de moltes mils pessetes, si aquest deute fos fill d'un emprerit que pura i esclussi-

vament s'hagues fet per alguna important millora per la Vila, però ens espanta el que es deguin unes quantes mils pessetes de comptes petits, de comptes d'operaris per serveis o treballs fets per la vida ordinària del Municipi i això ens espanta perquè a més de demostrar que amb els supòsitos no es cobreix la vida ordinària del comú, aquests operaris, generalment modestos, que necessiten cobrar per anar seguint, que no poden sostenir plassos llargs per el cobro de ses factures, son els que més se queixen de no cobrar, perquè en tenen necessitat i son altres tantes trompetes que pregonen el descrèdit del Ajuntament.

En cambi un deute serio per gros que siga, si es veu empleat en obres de millora i si es van pagant amb regularitat els cupons i pagant les làmines amortitzades no es cap descrèdit, al contrari; l'Ajuntament que ha fet una emissió per una obra, ha realitzat l'obra; ha anat pagant els cupons, i amortitzat els títuls, guanya en credit i te la porta oberta per el dia que li convingui ferne un altre.

En cambi quan no paga comptes o els paga amb làmines es desacreditada, perquè les emissions de làmines o mes ben dit els emprèstits son per a recullir fondos i amb aquests pagar les factures de les obres que hagin motivat l'emissió, no per a pagar directament factures o deutes de tota classe aprofitantse de tenir en cartera làmines que no pogueren col·locarse; això es aplanar el deute i enredarlo, deixant per a solucionarho a altres Ajuntaments que vinguin d'aquí cinc, vuit o deu anys.

Aixis no es liquiden deutes, es van conservant, perquè un dia o altre s'hauran de pagar.

Van desapareixent del costat nostre els grans Mestres de l'idea del catalanisme que portem arrelada en lo més íntim de les nostres conviccions. Ens donen el postrer salud de despedida eternal i ens deixen aquí en la terra en el moment més imminent del esdevenir de la patria....

Som en el llinar de l'assoliment de les aspiracions del nacionalisme català; de la plasmació d'aquella generació nova i d'aquella llivertat anyorada, perquè tant havien bregat aquella munió de polítics, del temps de les heróiques campanyes catalanistes, perquè tant havien sospirat els romàntics cantors de les in-númeres belleses de la patria catalana. I un a un van deixant-nos els primers apóstols de les reivindicacions catalanes, com la gentil parella de rossinyols que va en busca d'altres amors, mentre la petita niuada xerroteixa el cant de l'adveniment a la vida. Aixis Catalunya, en el moment de naixer a una nova vida, buscarà l'escalf d'aquells que feren sentir-li la sensació de la llur inesborrable personalitat; d'aquells que aixugaren la seva demacrida faç i foren el verb de llur transfiguració.

Tanmateix ens es massa crudel la Mort. Encare Catalunya conservava senyals de la cicatriu que va ocasionar-li l'immens dolor per la pèrdua del Dr. Robert i de l'humil sacerdot i gran poeta Mossen Cinto, quan va desapareixer de la posada dels mortals, el bisbe vigatà Dr. Torres i Bages guí de la vida espiritual de les ànimes catalanes i poc temps després, en plena bonansa de la vida, ens vá arrepassar a En Prat de la Riba, orientador del ressorgiment català. Encare Catalunya no s'havia aixugat el plor, per aquets fills volguts, quan la Mort ha vingut ha emportansen dret la patria dels justos, a en Narcís Verdager i Callís.

Es prou coneguda la biografia d'en Verdager i Callís i seria supèrfol volguer ressenyar l'autoritat que tenia dintre la vida política de Catalunya, además de les rellevants qualitats d'orador fèrvid i eloqüent, actiu periodista i crític literari d'alta categoria, apfituts que sempre va posar al servei de Catalunya i de la Santa Religió.

Serveixi de lenitiu a la seva distingida i desconsolada muller i a la patria, el més sentit pésam d'aquesta Redacció, que recapta als seus lectors una almoina espiritual pel bé de l'ànima de l'il·lustre català.

LA REDACCIÓ.

L'arma més vil del caciquisme

La oligarquia d'individuos que mercés a vergonyoses coaccions aconseguix el governament d'un poble i després intenta establir un caciquisme, fent de la justícia un convencionalisme, mereix els més aspres calificatius, perquè contractant a perpetuïtat el poder d'un poble, pot arribar un jorn que el seu procedir sigui forsa arbitrari i mereixi les censures de la gent conscient intentant enderrocar l'estabilitat d'aquella coalició d'individuos que malmenen el seu poble i essent inútils tots els seus esforços perquè una munió d'interessos comercials i compromisos familiars de vegades, formen un dur lligam que fan nexpugnable la seva posició. Quan un poble se trova en aquestes condicions de ciutadania ha caigut en la més gran aberració i inevitablement ha de sofrirne perjudicials conseqüències. Les conviccions polítiques de molts individus resten ofegades en determinades ocasions que el seu concurs pot ésser necessari per el triomf de les seves aspiracions, i aixis posposen el seu convenciment polític al interés de satisfer a tal distingida personalitat. Aquest caciquisme denigra i envileix als pobles que'l toleren

Empró, lo més innoble de tots els medis, que en els pobles i viles de regular importancia s'emplea, per a ofegar les rahons d'aquell que s'oposa a la generalment desgavellada actuació dels cacics, es l'injúria i l'insult a la llur personalitat, combatent amb els més insólits arguments i de vegades amparantse amb l'abandó i l'ignorancia que tenen molta gent dels interessos municipals del seu poble, van bescantant mentides com a tota réplica a les propagandes del adversari.

Aquestes son les normes que posa en práctica el setmanari «El Demócrata», orga de la Coalició torrista-caciquista de la nostra vila, per a contrarrestar les nostres legals i nobles campanyes; una tergiversació de termes, una falsificació de fets i tot aixó escrit amb la més vergonyosa exposició literaria. Insults a distingides personalitats, bromes ridícules i altres tonteries son el compendi de totes les argumentacions amb que aquell setmanari, orga de la majoria del nostre Municipi, contesta a les nostres correctes propagandes.

Nosaltres aconsellém al Sr. Torras que busqui altres redactors; altres individus un xic més il·lustrats; persones que coneguïn, quan menys, alguna elemental lliçó del respecte que déu tenir-se al próxim. Perqué

aquets anònims redactors del «Demócrata» amb la seva insustancial i grollera literatura no fan mes que ensenyar la seva insuficiència i la seva solapada ignorància, ridiculitzant a la Coalició Lliberal Demócrata, que dirigeix el en Francisco Torras.

SIRS.

En Narcís Verdaguer i Callís

En Verdaguer i Callís va néixer a Vich el dia 30 d'octubre de l'any 1864.

Molt jove va comensar els estudis eclesiàstics al Seminari de Vich, amb forsa lluïment, havent-li assignat, per tal, una pensió per a Roma el Bisbe Dr. Morgadas, que En Verdaguer va refusar, tenint, com tenia, intenció d'ésser advocat.

Va venir a Barcelona on va fer els estudis de Dret, fent-se les despeses a còpia de donar conferències, apunts i fent de preceptor. L'any 1893 es colegiava.

L'any 1892 va fundar a Vich el periòdic quinzenal L'Almogávar, fent-hi campanyes catalaníssimes.

Va col·laborar molt intensament a «La Veu de Montserrat», periòdic dirigit per Mn. Collell, al qual, a més, enviava cròniques de Barcelona estant.

El dia 21 d'octubre de 1886 va fundar el tan cèlebre Centre Escolar Catalanista, i l'any 1891 va fundar LA VEU DE CATALUNYA, de la qual va ser director fins a l'any 1898, notant-s'hi la col·laboració exquisida de la seva esposa, la virtuosa dama Na Francisca Bonnemaïson, amb la qual va contreure matrimoni l'any 1893.

Havia sostingut grandioses campanyes, entre les quals de les més fortes són la feta contra els tractats de comerç l'any 1894, i l'altra, a propòsit del Codi Civil de l'Alonso Martínez, donant per resultat la reforma de l'article 15 en el sentit catalanesc que propugnava.

Aquesta campanya d'En Verdaguer va ser singularment famosa, registrant-se, en el breu període de dos mesos, fins 29 mitjans en pobles de tot Catalunya.

Pel que respecte a la seva vida d'advocat, dona a la seva figura un relleu extraordinari i d'altíssima vàlua l'haver conseguit amb la defensa del seu criteri davant el Tribunal Suprem, el que aquest en 8 de juny de 1904 dictés sentència afirmant la capacitat dels dependents dels notaris per ser testimonis en els documents atorgats pels mateixos notaris.

Ha exercit diferents i importants càrrecs d'elecció popular: Regidor de Barcelona l'any 1909; diputat provincial per Vich-Granollers, de l'any 1911 a 1913; diputat provincial per el districte primer de Barcelona en 1913-1914; diputat a Corts per Vich, de l'any 1914 a l'any 1916.

Era estat, oi més, entre molts altres càrrecs, president de l'Econòmica d'Amics del País; vocal-bibliotecari del Foment del Treball Nacional; vocal de la Junta de la Casa d'América; de la Borsa del Treball; darrerament, el dia 19 de maig de 1917, va ser elegit president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació.

Finalment, cal consignar també la seva notabilíssima versió en vers català de la Divina Comèdia del Dant, que, malauradament, no ha pogut acabar.

Català, doncs, En Verdaguer i Callís, de grandíssima activitat; capdavanter del catalanisme. Home il·lustre, fill escollit de Catalunya.

DEL MUNICIPI

En la sessió del Ajuntament del dijous passat va donar-se compte de que no havia assistit cap veï a les reunions de seccions que segons la llei deuen celebrarse per a fixar la riquesa que ha de servir de base per la confecció del repartiment per utilitats.

La llei municipal aixís ho prevé en el article 138 regla 3.ª «La determinación de la utilidad imponible, se verificará por los mismos contribuyentes, reunidos por secciones en la forma que el capítulo 3.º título 2.º de esta ley dispone.

Cada seccion formará una relacion que comprenda las utilidades de todos sus individuos, procurando especificar en la posible la naturaleza y número de los objetos que los produzcan».

El consistori en vista d'aquesta falta d'assistència per part dels veïns acordà, tornarlos a convocar i ferho aquesta volta no sols per pregó i anuncis als periòdics locals sino per papeleta de convocatori remesa a cada un dels veïns que formen part de les seccions amb el dia i hora de la reunió per a que no puguin alegar ignorància de la celebració de la mateixa.

Havem de creure que convocats personalment els veïns sacudiran la seva apatia i compareixerán com tenen dret i fins obligació, a pendrer part en les discussions de la fixació de la riquesa llur. Aixís seria d'esperar.

Ha presentat la dimissió del càrrec de Secretari de nostre Ajuntament fundantia amb la incompatibilitat amb el càrrec de Contador Municipal que per concurs se li conferí temps enrera D. Jaume Buscarats. Havent sigut nomenat per a substituirlo D. Claudi de Boet i Bigas.

Remitit

Sr. Director de EL VALLÉS NOU.

Distinguit Sr.: Per iniciativa de la «Joventut Alhambrina» i «Agrupació Artística» del Centre Catòlic, vers entusiastes de l'artística i cultural institució «Orfeó Granollerí» han organitzat uns festivals i al ensemps han overt una subscripció popular a fi i efecte de recaudar capdals per fer ofrena de una formosa i valiosa senyera a dit Orfeó.

A l'entrega de la senyera farem també regal d'un preciós album al qual hi aniran inscrits tots els noms del que hagin contribuït a tant benèfica obra.

LA COMISSIÓ.

Per «La Joventut Alhambrina»: Ernest Gurri. Joan Vilardebó. Climent Fernandez. Per la «Agrupació Artística»: Jaume Arnau. Lluís Escarmis. Joan Pons.

LOCALS:

Durant la prop-passada setmana la Sucursal en aquesta Vila de La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de ptes. 14.555'05 i pagat per a reintegros 13.554'38 havent overt 7 lliuretes noves.

Per ordre de l'Alcaldia s'ha ordenat al laboratori municipal l'anàlisis d'algunes aigües que assurteixen fonts públiques.

Segons disposició Gubernativa aquest any no es tancarà la matansa de tocinos a últims d'aquest mes com s'acostumaba, sino que continuarà tot l'estiu, degut a l'escassetat d'altres carns.

El dijous a la tarde vingué a aquesta Vila el Sr. Rector de la Universitat de Barcelona D. Valentí Carulla per a visitar els locals de St. Francisco on se pensa edificar les noves escoles que sufraga don Genís Perantón; per cert, que per un descuit que no sabem a qui es degué, no foren avisats a temps i per lo tant no pogueren assistir a rebre tant ilustre visitant alguns individus de nostre Ajuntament que per casualitat eren de la minoria, de la que un ni fou avisat.

Avui será portat el Sant Viàtic a n'els malalts i presos d'aquesta localitat, havent sigut nomenat pendentista pel Sr. Alcalde a qui l'Ajuntament donà un vot de confiança D. Francisco Torras, essent cordonistes D. Josep Coma i el comandant militar d'aquesta plassa D. Josep M.ª Dueñas.

ALCALDIA

Cumpliendo lo dispuesto por R. D. de fecha 3 del presente mes, en el dia 15 del actual a las 23 horas será adelantada la hora legal en 60 minutos y el dia 6 del próximo Octubre se restablecerá a la hora normal.

Lo que se anuncia para conocimiento del público y efectos consiguientes.

Granollers, 12 Abril de 1918.

El Alcalde, Juan Montaña.

MANEL ESQUIUS ANGUERA METJE-CIRUJIA

Ha traslladat el seu consultori i domicili al carrer d'en Prim, n.º 3. — Teléfon 131

Tip. de J. Joséph.-Granollers.

SABÓ**BARANGE****BARCELONA, GRANOLLERS I GIRONA****LLUIS SERRA I GUARDIA****BANQUER**

Operacions de Banca y Borsa : Descompte de Lletres : Checs : Pago de Cupons : Compra i
 venta de tota classe de Paper Negociable en Borsa.

AIGUES PER A ARRENDAR**RICOMA, 79 Y 81 — TELÉFONO 516 — GRANOLLERS****FORN DE SANT VICENS****CONFITERIA I
PASTISSERIA****PERE ROS**

Elaboració diària de dolços : Cran assortit en confits de totes classes per a casaments i bateigs.
 Galetes de diferents marques.

Carrer de Barcelona 12. - MOLLET**SE SERVEIX A DOMICILI****Canuto Morató****PINTOR-DECORADOR**

ROTULS de TOTES CLASSES
 ESPECIALITAT EN ELS
 DORATS AL CRISTALL

Se pinten i empeperan
 HABITACIONS
 a preus econòmics

Prim, 62 :: GRANOLLERS**EL VALLÉS NOU****PERIÒDIC REGIONALISTA**